ВТОРО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ”
гр. Варна, ж.к. „Възраждане”; 052/506272 – канцелария; e-mail: info-403543@edu.mon.bg

(П)
Утвърдил:.....ПОДПИС.....
Адриана Петрова
Директор на Второ ОУ „Никола Й. Вапцаров“

ПРОГРАМНА СИСТЕМА
ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ
ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

Настоящата Програмна система за предучилищно образование за учебната 2025/2026 година е приета с Решение, Протокол № 9 от на заседание на Педагогическия съвет от 12.09.2025 г. и е утвърдена със Заповед № РД-09-1017/14.09.2026 г. на директора на училището.

Настоящата Програмна система е част от стратегията за развитие на Второ основно училище „Никола Й.Вапцаров", гр. Варна и е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие. Определя реда и организацията на предучилищно образование в институцията, осигуряването на условия за приобщаващо образование, пълноценно личностно развитие на детето и придобиване на съвкупност от компетентности, необходими за успешната му подготовка за училище.

Всички дейности се осъществяват при осигурена подкрепяща среда за учене чрез игра и учене чрез дейности, съобразени с възрастовите особености и гарантиращи цялостното развитие на детето, които са в съответствие с нормативните документи на МОН и Конвенцията за правата на детето:

- безусловно позитивно отношение към личността на всяко дете;
- всичко в името на детето и в защита на неговите интереси;
- осигуряване на развитие, съответстващо на развитието на способностите му.

Приоритет на училището е да предлага максимално сигурна, здравословна, екологична и подкрепяща среда, обединяваща образователни традиции, иновативни педагогически решения и дигитално развитие, предлагаща пространства за учене, отдих и взаимодействие между деца, учители, родители, обединени от споделени ценности за постигане на общозначима цел – формиране на знаещи и можещи личности, способни да правят отговорни избори и да реализират целите си в динамична и конкурентна социална среда.

Цели на програмна система:

1. Основна цел на подготвителните групи към Второ основно училище „Никола Й. Вапцаров", гр. Варна е осигуряване на емоционален и психологически комфорт на детето и създаване на оптимални условия за развитие на индивидуалния му личностен потенциал.

2. Подцели:

- квалификация на учителите за надграждане и усъвършенстване на професионалните им компетентности за осигуряване на условия за креативност и прилагане на иновации в процеса на педагогическо взаимодействие;
- справяне с поведенчески проблеми при деца със специални образователни проблеми;
- привличането на родителите като партньори в предучилищната образование;
- въвеждане на иновации за изграждане на подкрепяща образователна среда чрез практическа насоченост на обучението за

стимулиране стремежа на всяко дете за самостоятелно развитие и откриване на връзки и зависимости; Прилагане на съвременни подходи, стимулиращи детската креативност, развиващи емоционална интелигентност и емпатия; създаване на среда, стимулираща творчеството и двигателната активност.

През учебната 2026/2027 г. във Второ основно училище „Никола Й.Вапцаров", гр. Варна са сформирани две подготвителни групи, четвърта възрастова група, целодневна организация. Образователната дейност е в съответствие с познавателните книжки на издателство „Бит и техника" – „Златното ключе". Предлаганата форма на организация на учебния ден е целодневна.

1. **Методи на педагогическо взаимодействие**

Матрицата, около която базираме изборът на методи за реализиране на педагогическото взаимодействие е следната:

- Приложение на традиционни методи, доказали своята ефективност за пълноценен образователен процес;
- Въвеждане на образователни иновации в организацията, управлението, образователното съдържание, методите на преподаване и подкрепящата среда;
- Приложение на STEAM и други интерактивни методи в обучението по различните образователни направления;
- Активно приложение на съвременни дигитални средства за поставяне на детето в активна позиция и постигане на по-висока ефективност на обучителния процес.

2. **Подходи на педагогическо взаимодействие**

- Личностно-хуманен - детето да се приема като значима личност – с уважение и достойнство, човечно отношение към него, оказване на обич и подкрепа, подпомагането му в изграждане на позитивен образ.
- Индивидуален – съобразяване с индивидуалността на всяко дете, насърчаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическо взаимодействие.
- Дейностен – на детето да се осигури активна позиция в дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване.
- Ситуационен – да се създават специално организирани ситуации и да се използват спонтанно възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща емоционалното му и интелектуално благополучие.
- Холистичен – детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките й страни като педагогът да обхваща и вижда цялата картина.

- Комплексен – социално-педагогическите фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване пълноценен живот на детето: цялостното му поведение да протича в среда на положително настроени връстници и възрастни.
- Синергичен – създаване на условия за растеж, развиване на личния потенциал, зачитане на човешкото достойнство и осигуряване качество на живот на всяко дете.

3. Форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие се реализира в и чрез ситуации, в които детето е субект и има свобода да се изразява, да инициира идеи, да създава и да твори. То се осъществява в три аспекта: чрез съдържанието, чрез начините, по които се реализира и чрез позициите на субектите при взаимодействието.

При педагогическото взаимодействие учителите използват активно игровата дейност за придобиване на компетентности от детето по всички образователни направления. Чрез нея се интегрират двата процеса - на обучение и възпитание, съобразени с играта и личния предметно-практически опит на детето. Тя е базисна на всички видове форми на взаимодействие през учебното.

Организирането на учебния ден и разпределянето на формите на педагогическо взаимодействие при целодневна организация е съобразно нормативните изисквания от Наредба № 5 / 03.06.2016 г. за предучилищното образование на МОН:

- в учебно време се организират основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
- учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, самостоятелни дейности по избор на детето и други;
- ежедневно се осигуряват условия и време за игра, почивка, включително и следобеден сън;
- ежедневно се осигуряват двигателна активност и игри, при възможност на открито поне два часа на ден;

Учителите изготвят седмична програма на основните форми и някои допълнителни дейности, съобразно възрастта на децата, предназначена за учебно време.

Учителите сами определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие в Програма за организация на учебния ден.

Форми за педагогическо взаимодействие са:

- основна форма – педагогическа ситуация;
- допълнителна форма.

Основна форма е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра. Чрез нея се осигурява придобиване на съответни знания, умения и отношения и

постигане на резултати, определени с ДОС за предучилищно образование по следните образователни направления:

Основните форми са разпределени в следните Образователни направления:

- **Български език и литература** – съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение, Пресъздаване на литературно произведение.
- **Математика** – Обемът на съдържанието е поместен в пет образователни ядра: Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времеви отношения, Геометрични фигури и форми.
- **Околен свят** – съдържанието е в четири образователни ядра: Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване, Културни и национални ценности.
- **Изобразително изкуство** – децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни образователни ядра: Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники, Изобразително творчество.
- **Музика** – съдържанието е систематизирано в четири основни ядра: Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра, Музикална изразност.
- **Конструиране и технологии –** съдържанието обхваща четири основни ядра: Конструиране и моделиране, Обработване на материали, Грижи и инициативност, Техника.

  Физическа култура – съдържанието е структурирано в четири образователни ядра: Естествено-приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.

Педагогическата ситуация се провежда в учебно време, като по преценка на учителя е от 20 до 30 минути.

В ежедневието учителите използват различни видове ситуации. Видът на ситуацията зависи от поставените цели /задачи/, спецификата на дейността и темата, равнището на натрупани знания и умения на децата, тяхната възраст и степен на самостоятелност. Седмичният брой на педагогическите ситуации по образователни направления е съобразен с минималния брой, определен с Наредба №5/03.06.2016 г. за предучилищно образование.

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие:

- игри;

- утринна гимнастика;
- творчески занимания по интереси;
- празници и концерти – в подготвителните групи и училището;
- културно-развлекателни;
- формиране на битови, здравни и хигиенни навици;
- Формиране на етични форми на общуване и естетически усет.

Учителите в ПГ определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в училището. Конкретното разпределение на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в годишно и седмично разпределение.

Броят на педагогическите ситуации и образователните направления, по които те ще се провеждат, са 20 ситуации седмично, както следва:

- ✓ Български език и литература – 4;
- ✓ Математика – 4;
- ✓ Околен свят -3;
- ✓ Изобразително изкуство – 2;
- ✓ Конструиране и технологии – 2;
- ✓ Музика – 2;
- ✓ Физическа култура – 3.

ПЪРВИ СРОК:

Образователни направления: БЕЛ(4 часа); ОС(3 часа); ФК(3 часа) се водят от учители ПГ „А" - М. Павлова, ПГ „Б" - В. Панайотова.

Образователни направления: Математика(4 часа); ИИ(2 часа); КТ(2 часа); Музика(2 часа) се водят от учители ПГ „А" – И. Георгиева, ПГ „Б" - С. Димитрова.

ВТОРИ СРОК:

Образователни направления: БЕЛ(4 часа); ОС(3 часа); ФК(3 часа) се водят от учители ПГ „А" – И. Георгиева, ПГ „Б" - С. Димитрова.

Образователни направления: Математика(4 часа); ИИ(2 часа); КТ(2 часа); Музика(2 часа) се водят от учители М. Павлова, ПГ „Б" - В. Панайотова.

Проследяването на постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и края на учебната година. В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио. Критериите и показателите за постигане на очакваните резултати са част от Програмната система на издателство „Бит и техника", по което ще се работи през учебната 2026/2027 година. Нивата на постигнатите резултати са:

А – недостатъчно;

Б – достатъчно;

В – значително.

Нивото на постигане на всеки показател се определя от учителите на групите по резултата от прилагане на съответния метод: тестова задача, наблюдение, беседа, интервю.

Общото ниво на образователното направление се определя според броя на отметките за съответните нива.

Тематичното разпределение се изготвя съобразно Държавните образователни стандарти и е част от Програмната система на Второ основно училище „Никола Йонков Вапцаров", гр. Варна.

Връзки с родителите

Родителите са участници и партньори в предучилищното образование, заедно с децата, учителите, училищното ръководство и другите педагогически специалисти. Взаимоотношенията между семейството и училището трябва да са изградени върху основата на взаимно доверие, разбиране и уважение. Това сътрудничество се осъществява при условие и ред, определени с Правилника за дейността на училището чрез:

- индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
- родителски срещи;
- поддържане на родителски информационни табла;
- провеждане на открити практики;
- присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование.

Външни връзки

- срещи с лекар, психолог и специалисти в различни области;
- връзки с различни институции с цел търсене на възможности за изява на деца със заложби.

Програмната система е създадена в името на детето, в помощ на учителя и в подкрепа на родителя. Реализирането й цели осигуряване на щастливо детство на всяко дете, изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности.